

Datum
23 september 2025

verslag

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd

Vergaderplaats

Aanwezig

Standaardisatieraad Nationaal Archief

4 september 2025, 13.00 uur

Teams

Afelonne Doek, Nationaal Archief (voorzitter)

Jacqueline Rutjens, Rijksprogramma Open Overheid

Martijn Kerkhof, Rijksprogramma Duurzaam Digitale
Informatiehuishouding

Dick Bunscoe, Provincie Drenthe

Ella Kok-Majewska, Regionaal Archief Rivierenland

Mary-Jose van Overveld, Waterschap Brabantse Delta

Petra Links, Gelders Archief

Remco van Veenendaal, Nationaal Archief

(wnd. coördinator kennisontwikkeling en -beheer)

Frank Smeets, Nationaal Archief (notulist)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering. In Q4 start het project over de invulling van stakeholders bij ten uitvoer brengen NAW. Dat moet o.a. antwoord geven op:

- Hoe de stap genomen wordt van vrijblijvende normen naar bindende,
- Hoe de SRNA daarin gepositioneerd wordt,
- De invulling van de normerende bevoegdheid van de ARA.

Door een lid wordt de vraag gesteld wat het proces daarna is. De voorzitter antwoordt dat dit ook de vraag is die uitgezocht gaat worden. Hoe wordt er uitvoering gegeven aan een goede uitvoerbaarheid van regels en hoe wordt daarbij o.a. samengewerkt met inspectie en samenwerking met CIO-rijk.

Een lid vraagt op welk wetartikel moet worden gefocust als het gaat om de normering. Dit is iets wat nog vorm krijgt in afstemming met de minister. Er wordt daarbij ook bezig met de bekendheid te vergroten van de kennisproducten en op langere termijn daarin ook het positioneren van de SRNA.

Een lid geeft verder mee de SRNA te ervaren als een prettig samenwerkend, inhoudelijk en organisatie overstijgend overleg.

2. Memo handreiking DUTO-algoritmes en Algoritmekader – ter goedkeuring.

De memo is ingebracht omdat het voornemen is ontstaan om de handreiking voor het archiveren van algoritmes voor een deel te integreren in het algoritmekader van Binnenlandse zaken. Dit mede vanwege de suggestie hiervoor vanuit de redactiegroep.

De opzet is in grote lijnen dat algemene informatie over duurzaam toegankelijke algoritmes op het algoritmekader komt, dit deel van de handreiking is gericht op een brede doelgroep. Het meer concrete deel van de handreiking met handvatten voor informatiebeheerders komt op de website van het NA. Daartussen zullen linkjes gelegd worden. Eén van de voordelen om een deel van de handreiking bij het algoritmekader te plaatsen is dat een grotere doelgroep kennis maakt met duurzame toegankelijkheid.

Een lid merkt op dat de memo nog iets vooruitloopt op hoe BZK het ziet, maar gaat wel akkoord.

Vanuit de gemeentes wordt de schriftelijke vraag gesteld: 'Hoe wordt er gestuurd op het laten ontstaan van een goede en logische samenwerking met de informatiespecialisten?'. Geantwoord dat dit deels al gelegen is in de integratie van een deel van de handreiking in het kader en dat er ook in de redactiegroep andere vakdisciplines zijn vertegenwoordigd. Bijvoorbeeld vanuit het Rijks ICT-gilde. Ook zal bij implementatie gekeken worden hoe verschillende doelgroepen bereikt kunnen worden.

3. Module 3 Collectiebehoudsplan, van de Handreiking Behoud en beheer

Fysieke archieven. - ter accordering.

Toegelicht wordt dat het ingebrachte stuk de derde module is van de handreiking Behoud en beheer fysieke archieven. Eén van de redenen om de module te ontwikkelen is de nieuwe Archiefwet. Het helpt de gebruiker om te bepalen:

- Wie er verantwoordelijk is,
- Of de goede dingen worden gedaan,
- En wat er bij een collectie nodig is om de stukken raadpleegbaar te houden.

Een lid geeft aan dat diverse organisaties bij de rijksdienst archieven beheren en vraagt of de module ook voor hen bedoeld is. Het antwoord daarop is dat dit inderdaad het geval is als het over blijvend te bewaren informatie gaat. Daarop wordt gevraagd of het ook geldt bij niet overgebrachte (blijvend te bewaren) archieven. Geantwoord wordt dat het in de Archiefregeling staat, maar niet wettelijk verplicht is. De module stelt je dan in staat om zelf te controleren of je voldoet aan de vereisten. Het is bedoeld voor de archiefinstellingen, maar de archiefvormer kan er dus ook zijn voordeel mee doen. Voor de organisaties die bij de bron archiveren is het ook van toepassing.

Een ander lid geeft aan dat de functies conservator of preserveringsdeskundige niet bij elke organisaties aanwezig zijn en stelt voor dit ook aan te geven in de tekst (bijv. met sterretje). Hierop wordt geantwoord dat nog nagedacht gaat worden over hoe deze leemte eventueel opgevuld kan worden in de handreiking.

Bij de nulmeting-collectiebehoudsplan wordt gevraagd of deze ook bedoeld is voor nieuw binnenkomend archief. Dat wordt bevestigd. In de module staat als het goed is, daarover ook iets bij 'binnenkomen archief'. Ook wordt opgemerkt dat bij restauratie/digitalisering het 'schade digitalisering voorkomen' dwingender aangezet zou moeten worden (groen naar blauw).

Verder wordt door een lid aangegeven dat de tekst 'benoemen van functionarissen' mogelijk af kan schrikken. Ook wordt voor de nieuwe Archiefwet nog geen uniforme aanduiding gebruikt. Geopperd wordt om het in plaats van collectie te hebben over archiefcollectie. De voorzitter geeft daarbij aan dat het belangrijkste is dat iedereen begrijpt wat er bedoelt wordt.

M.b.t. de schriftelijke input vanuit de gemeenten kan er mogelijk nog wat ruggenspraak plaatsvinden en accenten/komma's wijzigen. Deze vragen betreffen onderwerpen zoals: bewaren bij de bron in applicaties en registers in het common ground landschap.

De voorzitter vraagt de leden of zij de module willen accorderen. Daarmee wordt ingestemd.

4. Aanmeldformulier Herziening handreiking digitaal overbrengen in de praktijk – ter accordering.

De projectleider geeft een korte toelichting over de redenen voor de herziening van de handreiking. Die bestaan o.a. uit veranderingen voortkomend uit de nieuwe Archiefwet, zoals:

- Verkorting van de overbrengingstermijn naar 10 jaar na creatie.
- Aanpassingen aan de mogelijkheden voor opschorting van overbrenging.
- Mogelijkheid om ontheffing van overbrenging aan te vragen.
- Mogelijkheid om overbrenging zonder verplaatsing toe te passen.

Het proces van goedkeuring is niet in scope, dat bestaat al. De voorzitter voegt daar aan toe dat deze ook kunnen verschillen en aan verandering onderhevig zijn.

Een lid geeft aan dat de RDDI bezig is met de implementatie van de nieuwe Archiefwet en vraagt zich af of het opportuun is om iemand van

het kerndepartement OCW mee te laten kijken bij de SRNA. De voorzitter neemt deze suggestie mee.

Een lid vraagt naar de samenstelling van de redactiegroep en biedt aan om een lid voor te dragen. De projectleider geeft daarop aan graag te horen of er vanuit Rijkszijde iemand beschikbaar is voor de redactiegroep.

Gevraagd wordt waarom er geen openbare review plaatsvindt. Hierop wordt geantwoord dat een openbare review wordt gehouden wanneer kennisproduct de status krijgt van een norm. In dit geval gaat het om een handreiking met een minder bindende status. Wel zal gebruik gemaakt worden van KIA om feedback te verzamelen. Ook op de website staat informatie over het ontwikkelproces.

Een lid vraagt of er ook nog een relatie is met het voorstel tot wetwijziging van de UAVG. De projectleider antwoordt dit nog niet scherp te hebben bij deze handreiking, maar dat het een goede suggestie is die toegevoegd gaat worden. De coördinator vult aan dat ook in de breedte naar alle kennisproducten en de nieuwe Archiefwet gekeken gaat worden.

De schriftelijke vraag m.b.t. de aandacht voor (relationele) databases en records daarin, wordt meegenomen.

De voorzitter vraagt de leden of zij de module willen accorderen. Daarmee wordt ingestemd.

5. Aanmeldformulier - Converteren, Emuleren, Preserveren en Migratie (CEPM) – ter accordering

De projectleider licht toe dat diverse van de voorliggende onderwerpen al een keer de SRNA hebben gepasseerd. Er liggen echter nog wat vragen die de werkgroep wil voorleggen aan gebruikers. De aard van die vragen hebben o.a. met de structuur te maken van de handreiking. Naast dat in de SRNA al eerder is aangegeven dat het om belangrijke onderwerpen gaat, is het ook relevant door de nieuwe Archiefwet. De voorzitter geeft aan dat het van belang is voor zowel archiefvormers als -instellingen.

Gevraagd wordt wat de relatie is met 'Belangen in balans'. Daarop wordt geantwoord dat we met de nieuwe Archiefwet toegaan naar passende maatregelen. De bewaartermijnen kunnen daarbij een indicatie vormen en daar zit de connectie. Daarnaast is er ook een directe relatie met het DUTO-raamwerk. Opgemerkt wordt dat bij het Rijk ook de praktische kant van 'Belangen in balans' aansprekend werkt.

Een lid geeft aan dat in het onderzoek ook de rol van de archivaris meegenomen zou moeten worden. Gezien de rol die deze heeft bij de archiefverordeningen en het verlenen van toestemming bij migratie.

Gevraagd wordt hoe diep men moet ingaan op de materie: wanneer gaat het niet meer om archief maar om IT. De projectleider antwoordt dat dit ook afhangt van de behoefte. Al gaat het niet om IT-professionals, er is wel een behoefte aan een toets op wat er is en hoe je dat kunt inzetten. Het is wel goed om daarbij te kijken waar 'onze' expertise zit. De coördinator vult aan dat het goed zou zijn om op het functionele niveau te zitten en niet op dat van IT. Dan gaat het bijvoorbeeld om checklists en controles met een focus op het beoogde doel.

Over conversie wordt opgemerkt dat dit twee poten heeft: behoud en raadpleging. Daarbij wordt gevraagd of raadpleging dezelfde eisen heeft. Geantwoord dat het in principe gaat over wat je preserveert en beheert. Idealiter converteer je meteen naar een toegankelijk formaat. Je begint bij bewaren en preserveren. Daar wordt tegenin gebracht dat de realiteit vaak anders is. Toegezegd wordt dat de vraag wordt meegenomen in het onderzoek.

De suggestie wordt gedaan om, gezien het abstractieniveau, door te linken naar NORA: het zit ook op het vlak van informatiearchitectuur.

Suggesties schriftelijke vragen worden meegenomen. Daarbij gaat het o.a. om:

- nieuwe ontwikkelingen zoals (gedistribueerde) cloudopslag, met name t.a.v. preservering,
- wat over deze (CEPM)processen in de beheerregeling (cf. Aw 20xx) opgenomen moet worden.
- Verwijzing naar handreiking digitaal overbrengen opnemen.

Aan de SRNA wordt gevraagd of zijn akkoord gaan met het uitvoeren van het onderzoek. Bij een akkoord zal het onderwerp weer worden ingebracht in Q1 van 2026. De leden gaan akkoord.

6. Aanmeldformulier Herziening handreiking digitaal Vernietigen – Ter Accordering

De projectleider licht toe wat de reden zijn om de huidige handreiking voor digitaal vernietigen te herzien:

- De afgelopen jaren zijn er veel ontwikkelingen geweest op het gebied van vernietiging. Denk bijvoorbeeld aan het project van de VNG om vernietiging te realiseren als generieke voorziening.
- Binnen het DUTO-raamwerk is het fundament gelegd voor correcte vernietiging van overheidsinformatie. De handreiking moet daar nu aansluiting op krijgen en daarnaast zorgen voor verdere verdieping van het DUTO-proces vernietigen.
- De nieuwe Archiefwet stelt eisen aan het vernietigingsproces. Hiervoor moeten binnen de handreiking handvatten worden geboden.

De bedoeling is de handreiking te richten op het proces en modellen (bijvoorbeeld verklaring van vernietiging). Op KIA zal een uitvraag worden gedaan naar de gebruikers om informatie op te halen over hoe de huidige handreiking wordt gebruikt, welke uitdagingen/prioriteiten zijn, etc..

De voorzitter benadrukt het belang van vernietigen. Een lid merkt met betrekking tot de doelgroep op dat ook de archivariissen daartoe behoren, aangezien zij een rol hebben. Bijvoorbeeld bij het verlenen van machtigingen. Een ander lid noemt ook de inspectie en leveranciers als doelgroepen.

De projectleider vertelt dat in het kader van het DUTO-raamwerk onlangs ook een leveranciersbijeenkomst heeft plaatsgevonden. Dat is iets dat wel gevoelig kan liggen i.v.m. beoordeling. Opgemerkt wordt dat er ook bij de VNG een project loopt voor een generieke voorziening om te vernietigen. De projectleider geeft aan dat de rol van leveranciers meegenomen zal worden.

Een lid is het opgevallen dat er wel eens een zucht valt bij collega's als er weer een nieuw groot kennisproduct opduikt. Daarop wordt geantwoord dat de vragenlijst op KIA daar ook voor een deel op ingaat. Onder andere door te vragen of de huidige handreiking gebruikt wordt door organisaties en waarom eventueel niet. De coördinator vult aan dat de DUTO-campagne daar ook aandacht aan zal besteden.

Gevraagd wordt wat er uit de quickscan kwam. Daarop wordt geantwoord dat o.a. de aansluiting met het DUTO-raamwerk werd gemist en dat de handreiking wat te hoog over is.

Ook wordt gevraagd om niet alleen aandacht te besteden aan het proces maar ook aan het daadwerkelijk vernietigen. Daarop wordt beaamt door de projectleider dat dit meegenomen wordt in de handreiking en dat in de werkgroep ook medewerkers zitten die praktische ervaring hebben met het vernietigen.

Een lid geeft mee dat vernietigen ook internationaal een groot thema is en dat daarbij het perspectief van de klimaatlast op de voorgrond staat. Ook kostenbesparingen zijn een goede trigger. Geantwoord dat deze belangen ook zeker meegenomen worden in de handreiking. Internationaal zijn er ook goede contacten met o.a. het DLM-forum.

De voorzitter vraagt de leden of zij de module willen accorderen. Daarmee wordt ingestemd.

7. Modules Handreiking DUTO-risicobeoordeling – Ter accordering

De projectleider vertelt dat gebruikers vaak de vraag stellen waar begonnen moet worden met het toepassen van het DUTO-raamwerk in

hun organisatie. De DUTO-risicobeoordeling is het instrument dat daarbij helpt. Het doet dat door:

- Bieden van generieke handvatten.
- Helpen bij het positioneren van een informatiebeheer in de organisatie.
- Beschrijven van randvoorwaarden voor risicomanagement.

Gedurende de ontwikkeling is er een bemoedigende input gekomen van gebruikers, via de redactiegroep, KIA en de lopende pilots met koplopers.

Een lid stelt de vraag wat de relatie is met de DUTO-scan. Het antwoord daarop is dat de DUTO-scan een requirementsanalyse is vanuit het gebruikersperspectief om applicaties goed te kunnen inrichten. De handreiking daarentegen is bedoeld om risico's in kaart te brengen. Het is daarbij door organisaties zelfstandig toe te passen. Het kan ook weer doorvertaald worden naar strategische keuzes.

Diverse leden complimenteren de projectleider met de handreiking. Het inspireert o.a. collega's om aan de slag te gaan. Er wordt nog wel aan toegevoegd dat nog wel gekeken moet worden hoe het in de praktijk gaat werken.

De projectleider geeft aan dat hij contact opneemt met de gemeenten om de door hen schriftelijk ingebrachte feedback te bespreken en scherp te krijgen. Om na te gaan of de handreiking goed aan deze aandachtspunten tegemoet kan komen zodat ook de behoeften van deze doelgroep geborgd zijn. Het gaat o.a. om vragen over de gehanteerde definitie van risico en het verzoek om ook te verwijzen naar andere vragenlijsten zoals die m.b.t. interbestuurlijk toezicht en kwaliteitszorg.

De voorzitter vraagt de leden of zij de module willen accorderen. Daarmee wordt ingestemd.

8. Afsluiting

De voorzitter geeft aan dat volgend overleg fysiek zal zijn. Het blijkt dat verschillende leden verhinderd zijn. Er zal gepoogd worden een geschikter moment te plannen, mogelijk rondom de Ketelaar-lezing.

Een lid stelt een vraag over Arsenicum in archieven, als veld is daar nog niet veel mee gedaan. De voorzitter antwoordt dat er contact gelegd zal worden met een expert van het depot.

Acties NA

- Nieuwe datum plannen i.p.v. SRNA 20 november
- Contact leggen met een expert van het depot m.b.t. het onderwerp arsenicum in archieven